

Sygn. akt II AKa 219/19

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2020 r.

4. Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Janusz Jaromin (spr.)

Sędziowie: SA Stanisław Kucharczyk

SO del. do SA Dorota Mazurek

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

5. przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód w Szczecinie del. do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Katarzyny Żukrowskiej

6. po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2020 r. sprawy

7. J. H.

8. na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

9. od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

10. z dnia 3 lipca 2019 r. sygn. akt III K 76/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

SSO (del.) Dorota Mazurek SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Kucharczyk

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 219/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z 3 lipca 2019 r., sygn. akt III K 76/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	J. H.	aktualne zachowanie skazanego, jego stosunek do obowiązków	opinia o skazanym z jednostki penitencjarnej z 06.11.2019 r.	k. 56-57
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.	J. H.	kontynuowanie przez skazanego resocjalizacji i osiągnięte sukcesy, zmiana postawy	opinia o skazanym z jednostki penitencjarnej z 06.11.2019 r.	k. 56-57

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	opinia o skazanym z jednostki penitencjarnej z 06.11.2019 r.	opinia została wystawiona przez podmiot do tego uprawniony i kompetentny - zakład karny, gdzie skazany od niemal roku przebywa i jest tam możliwa dokładna obserwacja jego postawy

1.1.6. <i>niewuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>	<i>Dowody</i>	
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach niewuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	rażąca niewspółmierność kary łącznej 8 lat pozbawienia wolności, albowiem kara ta jest rażąco surowa i nieadekwatna biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze kary, popełnione przez skazanego przestępstwa, czasookres ich dokonania, a także opinię i postawę skazanego w Zakładzie Karnym, który się resocjalizuje, edukuje i kształci tak aby po wyjściu z Zakładu Karnego mógł podjąć pracę i uregulować wszystkie należności, był nagradzany - gdzie prawidłowa	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>ocena i uwzględnienie powyższych okoliczności powinno prowadzić do orzeczenia kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji kary pozbawienia wolności, bowiem kara łączna 4 lat pozbawienia jest na tyle wysoka, że spełni wobec skazanego cele zapobiegawcze i wychowawcze, a jednocześnie za pełną absorpcją przemawia także bardzo krótki czasookres popełnienia prawie wszystkich czynów, za które został skazany J. H. gdyż wskazuje to na krótkotrwałe i ograniczone w czasie do zaledwie dwóch miesięcy naganne postępowanie skazanego, z którego konsekwencji wówczas nie do końca sobie zdawał sprawę a obecnie postawa skazanego wskazuje na jego zmianę</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ponieważ w jednym zarzucie obrońca zawarł kilka okoliczności, jakie w jego ocenie wskazują na rażącą surowość kary, należy odnieść się do nich kolejno:</p> <p>1) Twierdząc, że kara łączna winna być orzeczona w znacznie niższym wymiarze ze względu na zbliżony czas popełnienia czynów i ich charakter, obrońca pominął zupełnie czyn kwalifikowany z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony ponad rok wcześniej niż reszta. Czyn ten z jednej strony znacznie odbiega czasowo od pozostałych przestępstw, za które J. H. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 11 lipca 2018 r. o sygn. akt III K 63/18, a które polegały na przemyśle i wprowadzaniu do obrotu znacznej ilości narkotyków.</p>		

Jednocześnie – wbrew przekonaniu obrońcy - wszystkie czyny ukarane ww. wyrokiem całkowicie odbiegają swym charakterem od przestępstwa rozboju, za które skazano J. H. wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z 8 listopada 2018 r. o sygn. akt VI K 375/18. Przestępstwa penalizowane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w żaden sposób nie mogą być porównywane do napadu rabunkowego na sklep jubilerski, w którym pokrzywdzony pobity przez innego sprawcę doznał m.in. połamania żeber. W związku z tym, za całkowicie chybione należało uznać twierdzenia, że tylko dlatego, że naruszono jedynie dwa dobra chronione prawem, nie należało orzekać kary pozbawienia wolności w sposób zbliżony do kumulacji. Właśnie dlatego, że każde z przestępstw, za które J. H. został skazany zmierzało – bezpośrednio lub pośrednio – do naruszenia nie jednego z wielu, jak zdaje się twierdzić obrońca, ale najważniejszego dobra chronionego prawem – tj. zdrowia i życia ludzkiego – skazany nie zasługuje na wymierzenie kary łącznej znacznie niższej od sumy kar jednostkowych.

Równie bezzasadne jest twierdzenie, że przestępne zachowania skazanego były krótkotrwałe i ograniczone w czasie, zaś założenie, że wobec tego nie do końca skazany zdawał sobie sprawę z ich konsekwencji nie tylko jest całkowicie dowolnym, ale przede wszystkim - w żaden sposób nie może wpłynąć na wymiar kary łącznej. Skazany jest dorosły, co oznacza, że musi ponosić adekwatną odpowiedzialność za swoje czyny, bez względu na to czy tak jak każdy przeciętny człowiek rozumie, że przemycanie

kokainy i obrót amfetaminą skutkuje wysoką odpowiedzialnością karną a napad na sklep jubilerski związany z pobiciem jest rażącym naruszeniem porządku społecznego. Sąd Apelacyjny w Szczecinie podziela w tej kwestii przekonanie, że przy wydawaniu wyroku łącznego sąd winien badać tylko związki: podmiotowo-przedmiotowy jak i czasowy, zachodzące pomiędzy zbiegającymi się czynami, jako okoliczności istotne dla zastosowania jednej z dyrektyw wymiaru kary łącznej – absorpcji czy kumulacji ustalając czy związek ten jest ścisły, dość odległy lub w ogóle go brak (tak: wyrok SA w Białymstoku z 06.06.2018 r., sygn. akt II AKa 73/18, SIP Legalis). W niniejszej sprawie - ze względu na odległość czasową jednego z czynów oraz zupełnie odrębny charakter drugiego z łącznie czterech - taki związek jest na tyle odległy, że uniemożliwia zastosowanie zasady absorpcji w pełni. Jednocześnie (wynikające z opisów czynów w wyrokach jednostkowych - k. 14-15, 16, 19) ilości środków odurzających przemycanych i wprowadzanych do obrotu przez skazanego, a także brutalność rozboju, w którym wziął on udział, muszą skutkować zbliżeniem nowo orzeczonej kary łącznej do sumy kar, tj. do uznania za dominującą zasady kumulacji, jak prawidłowo uczynił Sąd I instancji.

2) Nie może także wpłynąć na wymiarzenie niższej kary łącznej pozbawienia wolności obecna postawa J. H. w zakładzie karnym, gdyż bynajmniej nie przystaje ona do zawartych w apelacji deklaracji. Potwierdził to przeprowadzony na wniosek obrońcy dowód z kolejnej opinii o skazanym wystawionej przez Zakład Karny nr 1 we W. (k. 56-57). Co prawda,

opinia potwierdza podnoszone przez obrońcę kontynuowanie nauki i uzyskanie nagrody za wywiązywanie się przez skazanego z obowiązków ucznia. Podkreślić jednak należy, że nawet pozytywna opinia z zakładu karnego wskazująca na prawidłową postawę w toku wykonywania kary nie nakłada na sąd obowiązku obniżenia kary łącznej orzekanej w wyroku łącznym, gdyż prawidłowa postawa jest wymagana od wszystkich osadzonych (podobnie: wyrok SA w Białymstoku z 25.01.2018 r. , sygn. akt II AKa 215/17, wyrok SA w Katowicach z 04.10.2018 r. , sygn. akt II AKa 404/18, SIP Legalis). Tymczasem, w większości opinia podtrzymuje informacje już przedstawione w opinii z 04.04.2019 r. (k. 10-12), dodając, że sporządzono wobec skazanego kolejny wniosek o wymierzenie kary dyscyplinarnej, jego zachowanie oceniono jako zmienne i - co w kontekście niniejszej sprawy szczególnie istotne - wskazano, że J. H. deklaruje bezkrytyczny stosunek do popełnionych przestępstw.

Zgodnie z art. 85a k.k. przy wymiarze kary łącznej najistotniejsze są cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć wobec skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Skoro skazany popełnia kolejne czyny, za które otrzymuje wnioski o kary dyscyplinarne, to nie czyni postępów w resocjalizacji i wbrew twierdzeniom obrońcy cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec J. H. nie zostały osiągnięte. Nic także nie wskazuje, by miało to nastąpić w najbliższym czasie.

3) odnosząc się do przedstawionego jedynie w uzasadnieniu zarzutu obrońcy, należy dodać, że wymierzenie każdej rodzajowo odrębnej kary – w tym także kary łącznej w wyroku łącznym – stanowi oddzielny proces decyzyjny, gdyż kara zachowuje swój charakter i dopiero całość nowo ukształtowanej odpowiedzialności karnej skazanego może być wyrazem adekwatnej modyfikacji jego sytuacji prawnej. Nie można zapominać, że grzywna jako kara najłagodniejsza w swym charakterze, a jednocześnie najbardziej elastyczna – możliwa do orzeczenia i wykonywania w wielu różnych konfiguracjach – co do zasady jedynie uzupełnia orzeczenie o karach surowszych, w przypadku skazanego – karach pozbawienia wolności. Sam fakt orzekania o grzywnie w wyroku łącznym skutkuje ograniczeniami jedynie co do dolnej i górnej granicy jej wymiaru pozostawiając sądowi zdecydowanie większą swobodę w jej kształtowaniu niż kary łącznej pozbawienia wolności – właśnie w celu adekwatnego uzupełnienia orzeczenia o karze izolacyjnej. W każdym ze skazań J. H. analizowanych w niniejszej sprawie, kara grzywny była wymierzana obok kary pozbawienia wolności, a jej zadaniem było uzupełnienie wymiaru kary przez dodatkową dolegliwość stanowiącą, wraz z karą izolacyjną, adekwatną do stopnia zawinienia skazanego reakcją na jego działania. Taki też charakter grzywna musi zachowywać w wyroku łącznym, by nowo orzeczone kary łączne mogły osiągać te same skutki, jakie miały pierwotne kary jednostkowe. Podkreślana w uzasadnieniu apelacji rozbieżność zasad zastosowanych przy wymiarze kar łącznych pozbawienia wolności

i grzywny była więc konieczna, by wymierzyć nowe kary, które jako całość rozstrzygnięcia mają odpowiadać aktualnej sytuacji skazanego i osiągnąć cele skazania. O ile w ogóle należałoby dokonywać korekt zaskarżonego orzeczenia – winna raczej zostać podniesiona kary łączna grzywny, a nie obniżona kary łączna pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w Szczecinie konsekwentnie stoi bowiem na stanowisku, iż całkowitą zasadę absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego. Zasadniczo wymierzenie kary łącznej na zasadzie absorpcji kar prowadziłyby do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a więcej przestępstw, zatem do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych (zob.: wyrok SA w Szczecinie z 29.06.2017 r., sygn. akt II AKa 89/17 SIP Legalis, wyrok SA w Szczecinie z 06.07.2017 r., sygn. akt II AKa 84/17, SIP Legalis).

Ponieważ jednak wyrok nie został zaskarżony na niekorzyść skazanego, a wysokość nowo ukształtowanej kary grzywny i tak jest znaczna - wyrok należało utrzymać w mocy.

Wniosek

o zmianę zaskarżonego orzeczenia w części, tj. w zakresie pkt. I. wyroku co do orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności

zasadny

częściowo zasadny

<p>poprzez wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności na zasadzie pełnej absorpcji, tj. kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności</p>	<p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Skoro brak jest przesłanek do uznania, że J. H. czyni w resocjalizacji postępy, wymagane po ponad 2 latach odbywania kary pozbawienia wolności, nie ma podstaw do uznania, że oczekiwana przez obrońcę kara łączna w wymiarze 4 lat orzeczona przy zastosowaniu pełnej absorpcji, a nawet poniżej kary łącznej pierwotnie orzeczonej w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 11 lipca 2018 r. o sygn. akt III K 63/18, spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec skazanego. Tak istotne obniżenie kary negatywnie wpłynęłoby także na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa, bowiem wskazywałoby, że poważne przestępstwa narkotykowe i rozbój nie spotykają się z właściwą reakcją karną, bowiem ich sprawca nie musi odbyć ponad połowy z orzeczonych wobec niego kar. Dlatego wniosek należy uznać za całkowicie niezasadny.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
całość rozstrzygnięcia o karze łącznej, zaliczeniu okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oraz kosztach procesu	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Zarzut apelacji okazał się bezzasadny, a nie było podstaw do zmiany treści wyroku lub jego uchylecia z urzędu.	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
pkt II. wyroku - zwolnienie skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze	Na podstawie art. 624 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze biorąc pod uwagę jego sytuację – pobyt w izolacji więziennej, w związku z którym ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

7. PODPIS
SO del. do SA Dorota Mazurek SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Kucharczyk

0.1.1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca skazanego J. H. - adw. Ł. L.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wymiar kary łącznej pozbawienia wolności (pkt I. wyroku)		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana